

**B.R.S. (RFM) Sem.-4 Examination
Core-9**

Agriculture Research and Statistics

Time : 2-00 Hours]

April-2024

[Max. Marks : 50

સૂચના : (૧) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(૨) દરેક પ્રશ્નનાં ગુણ સમાન છે.

૧ ખંડના માપને અસર કરતાં ઘટકો જણાવી દરેકની વિગતે માહિતી આપો. ૧૦

અથવા

૧ પ્રયોગ રચનાના પાયાના સિદ્ધાંતો જણાવી તે દરેક વિશે વિગતે સમજાવો. ૧૦

૨ ક્ષેત્ર પ્રયોગ માટેનાં સ્થળ પસંદગીના મુદ્દાઓ જણાવી તે દરેક વિશે વિગતે સમજ આપો. ૧૦

અથવા

૨ સંપૂર્ણ ચદ્વચ્છ બ્લોક રચનાનો નકશો તૈયાર કરી તેની સમજૂતી આપી કૃષિમાં તેની ઉપયોગિતા જણાવો. ૧૦

૩ ક્ષેત્ર પ્રયોગના હેતુઓ જણાવી તેની કાર્ય પદ્ધતિ વિશે સમજૂતી આપી પ્રયોગનું વર્ગીકરણ કરો. ૧૦

અથવા

૩ પ્રયોગ યોજવામાં જરૂરી ઈત્તર કાળજીઓ જણાવી તેના વિશે વિગતે સમજ આપો. ૧૦

૪ (અ) પ્રમાણિત વિચલનનાં લાભાલાભ જણાવો. ૦૫

(બ) નીચેની માહિતી પરથી મધ્યસ્થ શોધો. ૦૫

વર્ગ	20-40	40-60	60-80	80-100	100-120	120-140	140-160	160-180	180-200
આવૃત્તિ	8	9	11	14	20	15	10	8	7

અથવા

૪ (અ) બહુલકના લાભાલાભ જણાવો. ૦૫

(બ) ચદ્વચ્છ બ્લોક રચનાના લે આઉટ તૈયાર કરી તેની રચના સમજાવો. ૦૫

૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ પાંચના માગ્યા મુજબ જવાબ આપો : ૧૦

(૧) ગુજરાતમાં ઘઉં અને મરીમસાલા સંશોધન કેન્દ્રો ક્યાં આવેલાં છે.

(૨) સરેરાશ વિચલનની વ્યાખ્યા આપો.

(૩) માવજત એટલે શું? ઉદાહરણ આપો.

(૪) ફળદ્રુપતાનો ઢાળ એક તરફી હોય ત્યારે કઈ પ્રયોગ રચનાની પસંદગી કરવી.

(૫) આર. એ. ફિશરે આંકડાશાસ્ત્રના વિકાસને ઉપયોગી કયા બે પુસ્તકો લખ્યા?

(૬) દુનિયાનું સૌપ્રથમ સંશોધન કેન્દ્ર કયા અને કોણે સ્થાપ્યું હતું?

(૭) ક્ષેત્ર પ્રયોગના ખંડનો આકાર કયો રાખવો હિતાવહ છે?

(૮) પ્રસાર માનના માપો જણાવો.